

Program 2014-2018

1. Dokończenie wodociągowania i kanalizacji we wszystkich sołectwach.

W całym okresie realizacji programu prowadzono bardzo intensywne prace w zakresie wodociągowania i kanalizacji na terenie całej gminy ze szczególnym naciskiem na miejscowości, gdzie infrastruktura w tej branży była najslabiej rozwinięta, a więc w Pogórskiej Woli, Ładnej oraz Szywałdzie. Na budowę sieci wodociągowej wydatkowano łącznie kwotę prawie 4,4 mln zł, z czego pozyskane dofinansowanie ze środków unijnych z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Tarnowskich Wodociągów wyniosło 1,9 mln zł. Na budowę sieci kanalizacyjnej wydatkowano łącznie kwotę blisko 6,35 mln zł, z czego pozyskane dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska wyniosło 3,6 mln zł.

Do największych zadań z tego obszaru zaliczyć należy:

- zakończenie budowy sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w Ładnej,
- budowa sieci kanalizacyjnej w przysiółku Poskle w Pogórskiej Woli (etap I i II),
- budowa sieci wodociągowej na Świniogórze oraz w przysiółku Paproć w Szywałdzie,
- budowa sieci kanalizacyjnej w przysiółku Wielkie Pole w Pogórskiej Woli.

2. Poprawa stanu nawierzchni dróg oraz infrastruktury drogowej.

Regularnie w każdym roku wykonywano kolejne odcinki dróg poprzez kompleksową budowę konstrukcji jak również położenie samej nakładki asfaltowej na drogach o mniejszym natężeniu ruchu. Łącznie wybudowano oraz wyremontowano na terenie gminy ponad 41 km dróg wydatkując na ten cel kwotę ponad 30 mln zł. W znacznej części zadania te były realizowane przez samorząd gminny pozyskując dofinansowanie ze środków zewnętrznych, były to takie

programy jak: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych-Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój, Program Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019, budżet państwa w ramach funduszu na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, Fundusz Sołecki, Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych i Leśnych.

3. Dalsza regulacja stanu prawnego dróg.

Przeprowadzono szereg działań, których efektem było wydzielenie nowych dróg, poszerzenie istniejących oraz regulacja ich stanu prawnego. Podpisane zostało 79 aktów notarialnych dotyczących nabycia nieruchomości na własność gminy, z przeznaczeniem pod wydzielenie lub poszerzenie dróg. Łączny koszt zakupu gruntów oraz wypłaconych odszkodowań to prawie 600 tys. zł. W tym miejscu chciałbym serdecznie podziękować tym wszystkim, którzy w imię wspólnej sprawy bezinteresownie oddali swoje grunty. Zasluguje to na najwyższe wyrazy uznania! Wydzielone zostały także nowe drogi, m.in. „Kąty”, „Mąciórówka” i „na Wardzałę”. Uregulowano stan prawny 23 km dróg o powierzchni ponad 9,3 ha, które do tej pory nie posiadały uregulowanej kwestii własności. Najważniejsze z nich to: „Bieniówki”, „Graniczna”, „Japonia”, „Jedyńka”, „Krakóskówka”, „Mąciórówka”, „Na Czekała”, „Na Kiełbińskiego”, „Na Kudelskiego”, „Na Sołtysa”, „Na spółdzielnię”, „Rampa”, „Zagumnie”.

4. Zagospodarowanie, remonty i zmiana przeznaczenia istniejących budynków będących własnością Gminy.

- Wykonano projekt przebudowy i zmiany użytkowania Szkoły Podstawowej nr 2 w Szywałdzie na Dom Pomocy Społecznej. Inwestycja uzyskała wsparcie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego w ramach działania w ramach dz. 11.2 Odnowa obszarów wiejskich i będzie realizowana w latach następnych.

- Wykonano projekt przebudowy i rozbudowy segmentu C Szkoły Podstawowej nr 1 w Skrzyszowie na zespół żłobkowo – przedszkolny wraz z zagospodarowaniem wokół zespołu.

- Udostępnienie sal lekcyjnych w segmencie C i przekazanie całego segmentu od roku 2018 Szkoły Podstawowej Nr 1 w Skrzyszowie dla potrzeb przedszkola w Skrzyszowie. Sale zagospodarowano na większą szatnię, pomieszczenia do zajęci logopedycznych i innych zajęć specjalistycznych wynikających z pomocy psychologiczno pedagogicznej oraz salę do zajęci nauki gry w szachy i języka angielskiego.

- Zagospodarowano i dostosowano cały segment i pomieszczenia po byłym Liceum Ogólnokształcącym do potrzeb uczniów klas 1-3 szkoły podstawowej /wymiana misek sedesowych na mniejsze, przeniesienie szatni, obniżenie tablic, montaż w każdej sali rzutnika multimedialnego/ – uczniowie klas 1-3 mają swój segment i są oddzieleni od pozostałych starszych uczniów w trakcie przerw międzylekcyjnych,

- Remonty istniejących placów zabaw, sal lekcyjnych ze zmianą przeznaczenia np. na pracownie komputerowe czy też świetlice szkolne oraz gabinety do zajęć specjalistycznych w ramach pomocy psychologiczno pedagogicznej takich jak logopedia, ZKK, zajęcia socjoterapeutyczne oraz gabinety profilaktyki zdrowotnej.

5. Dokończenie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej.

Wykonano termomodernizację budynku wielofunkcyjnego w Skrzyszowie w części OSP oraz części przeznaczonej na usługi, przygotowano projekt termomodernizacji hali sportowej w Skrzyszowie zakładający wymianę okien, ocieplenie ścian zewnętrznych i strychu, wymianę promienników gazowych na nowocześniejsze i wydajniejsze i montaż wentylacji mechanicznej. Są to już ostatnie zadania z tego zakresu na terenie gminy Skrzyszów., na dzień dzisiejszy wszystkie budynki użyteczności publicznej są zmodernizowane i zabezpieczone przed utratą ciepła.

6. Dalsze działania zmierzające do regulacji rzek i potoków przepływających przez Gminę, w tym zaprojektowanie i rozpoczęcie budowy suchych polderów.

Wykonano opracowanie programu poprawy bezpieczeństwa powodziowego dla inwestycji „Zabezpieczenie przeciwpowodziowe w dolinie potoku Wątok w gminie Skrzyszów, miasto Tarnów oraz Skrzyszów i Ryglice powiat tarnowski”. W ramach branży hydrotechnicznej wykonano obliczenia i analizy hydrauliczne w zakresie oceny efektywności proponowanych rozwiązań (w tym zmniejszenia stref zagrożenia powodziowego) dostarczającym podstawowych danych i informacji do wstępnego zwymiarowania i określenia podstawowych parametrów technicznych i użytkowych planowanych obiektów. Opracowanie szacunkowych kosztów realizacji planowanych zadań inwestycyjnych wraz z analizą techniczno - ekonomiczną opłacalności przedsięwzięcia.

Uzyskano też decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla tego przedsięwzięcia.

7. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, poprzez dalszą rozbudowę ścieżek rowerowych, chodników, oświetlenia, podświetlanie przejść oraz budowę zatok autobusowych wzdłuż dróg powiatowych i gminnych.

W każdym roku sukcesywnie budowano kolejne odcinki chodników oraz ścieżek rowerowych wzdłuż najbardziej uczęszczanych dróg w każdej miejscowości. Łącznie wybudowano 6,9 km, wydając na ten cel kwotę blisko 3,5 mln zł. Na część zadań gmina pozyskała zewnętrzne środki finansowe – w formie dotacji z Powiatu w kwocie 417 029 zł lub preferencyjnych pożyczek z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w kwocie 754 tys.

Wzdłuż bardzo ruchliwej drogi krajowej DK94 zostało wybudowanych w 2017r. 1,976 km, a w 2018r. 0,522 km ciągów pieszo – rowerowych.

Ponadto w całym okresie wydatkowano kwotę ponad 900 tys. zł na rozbudowę oświetlenia, sukcesywnie rozbudowując oświetlenie na odcinkach najbardziej uczęszczanych dróg i w miejscach niebezpiecznych.

W celu poprawy bezpieczeństwa na drogach gminnych (o łącznej długości 90 km) sporządzono projekt oraz wprowadzono w życie stałą organizację ruchu. Ponadto wykonano rozszerzony przegląd pięcioletni stanu technicznego dróg gminnych i przegląd obiektów mostowych. Koszt tych prac to prawie 190 tys. zł.

Na modernizację i odnowienie oraz ustawienie nowego oznakowania pionowego w gminie wydatkowano kwotę ponad 100tys. złotych.

8. Racjonalizacja obciążeń fiskalnych (dbanie o to, aby mieszkańcy Gminy nie byli obciążani wysokimi podatkami).

Coroczne obniżanie ceny skupu żyta będącej podstawą obliczenia podatku rolnego. W przypadku podatków od nieruchomości znikome tempo wzrostu w stosunku do płacy minimalnej czy też do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, tym samym większa część dochodów mieszkańców zostaje przeznaczona na konsumpcję lub oszczędności (Wzrost minimalnego wynagrodzenia – 25%, wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w

gospodarce narodowej – 18,7%, wzrost podatków od 2,17-8,89, średnia ważona 2,59%, Inflacja 100,87%).

9. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na terenie naszej Gminy.

Nasadzenia roślinności, drzew i krzewów przy szkołach i przedszkolach, skalnika przy SP1 Skrzyszów, skwer 30-lecia przy SP1 Szynwałd, ogrody sensoryczne przy przedszkolu w Szynwałdzie, siedziba pogodnego klubiku, siedziba KKK Gracja. Wykonano również plac zabaw przy przedszkolu Sióstr Służebniczek

Zostały przygotowane projekty zagospodarowania przestrzeni publicznej, które będą stanowiły kontynuację rozpoczętej w poprzednim okresie odnowy centrów wsi. Projekty te dotyczą wszystkich miejscowości. Planowane jest wykonanie:

- w Pogórskiej Woli - alejek chodnikowych, siłowni zewnętrznej, nawierzchni pod elementami na placu zabaw, trybuny o konstrukcji stalowej dla kibiców przy boisku sportowym, ogrodzenia/piłkochwytyw przy boisku, ogrodzenia wokół szkoły, elementów małej architektury i zieleni,

- w Szynwałdzie - siłowni na wolnym powietrzu (za placem zabaw) wraz z połączeniem z alejkami w wąwozie i usadowieniem ławek i koszy oraz oświetleniem energooszczędnym, ogrodzenia przedszkola publicznego, rozbudowy placu zabaw, rozbiórki ogrodzenia przed szkołą; wymiany starego oświetlenia przed szkołą na oświetlenie parkowe (energooszczędne), dodatkowego parkingu.

- w Skrzyszowie – obok remizy wykonanie skweru, rozbudowy istniejącego garażu, rozbiórki budynku gospodarczego, wykonanie parkingów przy boiskach sportowych, trybuny stacjonarnej obok boiska sportowego wraz z pomieszczeniami szatni, placu zabaw, siłowni na wolnym powietrzu, boiska rekreacyjnego, oświetlenia: boisk, placu zabaw i siłowni, parkingów, skwerku oraz drogi (wymiana lamp na ledowe) wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

- w Ładnej - placu zabaw, boiska rekreacyjnego ze sztucznej trawy, boiska rekreacyjnego wielofunkcyjnego z nawierzchni poliuretanowej, siłowni na wolnym powietrzu, budynku –

zaplecza sportowego (budynek murowany o dachu dwuspadowym), oświetlenia drogi i boisk wraz z infrastrukturą towarzyszącą,

- w Łękawicy - siłowni na wolnym powietrzu, placu zabaw, boiska sportowego wielofunkcyjnego, parkingów wraz z oświetleniem ulicznym, drogi dojazdowej wraz z oświetleniem, odwodnienia projektowanych terenów, przebudowa wszystkich kolidujących sieci infrastruktury technicznej.

10. Rozbudowa istniejącej bazy sportowej, kulturalnej i budynków użyteczności publicznej oraz budowa nowych obiektów.

Wykonano:

- halę sportową w Łękawicy, w 2015,

- dostosowano halę sportową w Skrzyszowie do wymogów bhp i p-poż,

- wybudowano dodatkowe sale lekcyjne, bibliotekę i pomieszczenia administracyjne w Łękawicy,

- wyremontowano parkiet w hali sportowej w Szywnaldzie,

- wygospodarowano dodatkowe pomieszczenia w bibliotekach na pokój zagadek.

11. Wspieranie OSP w Gminie, w tym zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych.

W ramach wsparcia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych zakupiono:

- samochód ratowniczo-gaśniczy dla OSP w Łękawicy,
- samochód dla OSP Skrzyszów i 2 samochody dla OSP Szywałd,
- samochód dla OSP w Ładnej,
- łódź ratowniczą,
- sprzęt ratowniczy, w tym m.in.: aparaty oddechowe, pilarki, przecinarki, kamery termowizyjne, sprzęt hydrauliczny, defibrylatory, skafandry, butle powietrzne, łańcuchy ratownicze, kurtyny wodne, umundurowanie i inne.

Ponadto:

- pozyskiwano dofinansowania w ramach programu „Małopolskie remizy”,
- strażacy OSP na bieżąco podnoszą swoje kwalifikacje i umiejętności uczestnicząc w szkoleniach,
- została rozbudowana remiza OSP w Pogórskiej Woli.

12. Rozwój przedsięwzięć proekologicznych.

Gmina Skrzyszów na redukcję zanieczyszczeń powietrza otrzymała dotację w ramach projektu redukcja emisji CO₂ poprzez wymianę źródeł ciepła w gospodarstwach domowych (paliwa gazowe) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Z tego programu może skorzystać 84 gospodarstw domowych, całkowita wartość projektu wynosi 1 227 760,02 PLN. Dotychczas podpisano 39 umów, z czego dotację

wypłacono 15 osobą na łączną kwotę 182 236,37 PLN. Podpisano również 29 umów na wymianę starych pieców kaflowych i węglowych C.O. na nowe ekologiczne piece 5 klasy na paliwa stałe oraz na piece gazowe, gdzie koszty zostały pokryte ze środków budżetu Gminy Skrzyszów. Ponadto przeprowadzano rozmaite akcje ekologiczno-edukacyjne w szkołach i przedszkolach (rozgrywki, konkursy, prelekcje), przekazano mieszkańcom korzystającym z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Pogórskiej Woli drzewka - akcja „Promujemy ekologię – rozdajemy drzewka”, zmobilizowano mieszkańców do udziału w akcji „Sprzątanie Świata”, co przyczyniło się do poprawy czystości na terenach zielonych i w przydrożnych rowach.

13. Rozwijanie i poszerzanie oferty dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczej w szkołach i przedszkolach.

Zorganizowano:

- we wszystkich przedszkolach i oddziałach przedszkolnych dzieci mogą korzystać z dodatkowych bezpłatnych zajęć z rytmiki, zajęć z języka angielskiego dla dzieci 4-letnich a w przedszkolach w Skrzyszowie, Łękawicy i Ładnej zorganizowano lekcje nauki gry w szachy;
- dodatkowe oddziały w przedszkolach pozwoliły przyjąć do przedszkoli wszystkich chętnych, wydłużono również na prośbę i sugestie rodziców czas pracy przedszkoli,
- do wszystkich przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych na terenie naszej gminy trafiły oczyszczacze powietrza,
- we wszystkich szkołach realizowano dodatkowe zajęcia w formie innowacji pedagogicznych z języka angielskiego, z matematyki, z przedmiotów matematyczno-informatycznych, informatyki, teatralne, humanistyczne i przyrodnicze. Wprowadzono dodatkowe lekcje matematyki dla ostatnich klas szkoły podstawowej i gimnazjum we wszystkich szkołach.
- od września 2017 został wdrożony e-dzienniki. Zakupiono komputery stacjonarne i laptopy, zmodernizowano sieci internetowe tak aby w każdej sali lekcyjnej mógł się znajdować komputer z dostępem do internetu, z którego będą korzystać nauczyciele i który jest wykorzystywany w

procesie dydaktycznym. Dostęp do e-dzienników jest bezpłatny,

- zorganizowano półkolonie dla wszystkich chętnych uczniów w szkołach na terenie naszej gminy. Program półkolonii jest w części współfinansowanych przez rodziców. W roku 2018 były zorganizowane już dwa turnusy. W ciągu czterech lat w półkolonii uczestniczyło ponad półtora tysiąca dzieci ogólny koszt organizacji zamknął się kwotą 326 508,97 złotych z czego dofinansowanie ze strony gminy 212 913,97 co stanowiło 65% łącznej kwoty resztę sfinansowali rodzice uczniów. - we wszystkich szkołach działają świetlice które zapewniają opiekę dzieciom które tego potrzebują w zależności od szkoły od godziny 6.00 do 16.30.

- z Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży ostatnich czterech latach stypendiami nagrodzono 636 uczniów w łącznej kwocie 151 540 zł. W ramach tego samego programu nagradzana jest klasa która najlepiej napisze egzamin na zakończenie szkoły podstawowej i zakończenie gimnazjum. Uczniowie wyjeżdżają na wspaniałą wycieczkę edukacyjną do Warszawy w całości finansowaną przez Samorząd Gminny.

- w celu zapewnienia jak najlepszych warunków przeprowadza się niezbędne remonty oraz modernizacje istniejącej bazy i dokonuje zakupu nowoczesnego wyposażenia.

14. Poszerzenie wachlarza propozycji kulturalnych i edukacyjnych skierowanych do mieszkańców wszystkich grup wiekowych.

Podjęto oraz propagowano działania zmierzające do odkrywania lokalnych talentów, wsparcia ich twórczości i inspirowania do aktywności kulturalnej w naszym regionie. Przez Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Skrzyszowie organizowana lub współorganizowana jest większość imprez gminnych kulturalnych i sportowych. Kontynuowane są znane inicjatywy takie jak: koncerty charytatywne z udziałem gwiazd, Mundurowy Dzień Dziecka, zabawy andrzejkowe, festyny, pikniki, spotkania filmowe, półkolonie. Zapoczątkowano nowe wydarzenia cykliczne takie jak; konkurs artystów „Maestro”, koncert plenerowy „Szynwałdzkie Tarasy”, „Noc Muzeów”, a także „Letnie Potańcówki”. Nawiązano współpracę z artystami i muzykami, która daje szansę na rozwój i udział w ciekawych projektach artystycznych. Z Muzeum Okręgowego w Toruniu sprowadzono wystawę edukacyjną pt. „Świat Toruńskiego Piernika” połączoną z warsztatami z której skorzystały wszystkie szkoły i przedszkola z terenu gminy Skrzyszów, a także spoza niej, łącznie wystawę odwiedziło ponad 1000 osób. Organizowano wyjazdy i wycieczki do teatrów, opery, filharmonii, muzeów, Centrum Kopernika i wiele innych. Umożliwiono wzięcie udziału w warsztatach i zajęciach plastycznych, muzycznych, teatralnych, kulinarnych, z robotyki, modelarskich, fotograficznych, z j. angielskiego, i sportowych.

Realizowane są również projekty z grantów zewnętrznych np. Fundacja Banku zachodniego WBK – „Bank Ambitnej Młodzieży, FIO- Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, Ministerstwo Kultury.

Udostępnianie pomieszczeń w szkołach dla chętnych uczniów na zajęcia nauki gry na instrumentach, języka angielskiego, zajęcia wokalne i zajęcia sportowe.

Prezentacje przedstawień, spektakli i akademii dla społeczności gminnej przez uczniów szkół i przedszkoli: Jasełka dla rodziców, Jasełka dla Dziadków, występy szkolnych kół teatralnych, festyny rodzinne, koncerty kolęd, pokazy taneczne.

Organizacja gminnych obchodów świąt państwowych i wydarzeń rocznicowych oraz dożynek.

15. Wspomaganie i poszerzanie oferty rekreacyjno–sportowej dla wszystkich mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Zorganizowano:

- turnieje sportowe o puchar wójta dla drużyn amatorskich,

- mikołajkowe turnieje sportowe dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów o puchar Wójta,
- Amatorską Ligę Orlikową,

- rajdy rowerowe,

- dofinansowanie do szkółek piłkarskich,

- warsztaty z samoobrony,

- finansowanie rozgrywek w ramach Gminnych Igrzysk Młodzieży Szkolnej,

- udział w Europejskim Tygodniu Sportu,

- finansowanie zespołów występujących na różnym szczeblu rozgrywek ligowych i w różnych kategoriach wiekowych /piłka nożna, piłka ręczna, tenis stołowy

- zatrudnienie trenerów i animatorów na orlikach i w szkołach do prowadzenia zajęć sportowych z dziećmi i młodzieżą, - zorganizowanie zimowiska z nauką jazdy na nartach dla uczniów szkoły podstawowej,

- udostępnienie pomieszczeń sportowych w szkołach do prowadzenia zajęć dla chętnych uczniów takich jak judo, tańce, zumba, - organizacja półkolonii,

- zajęcia aerobiku dla mieszkańców organizowane w szkołach.

16. Wsparcie przedsiębiorczości mające na celu tworzenie nowych miejsc pracy poprzez uchwalenie systemu zwolnień podatkowych, który zachęci nowych inwestorów do prowadzenia działalności na terenie naszej Gminy.

1. Tereny produkcyjno usługowe w Ładnej za hutą szkła - około 47 ha.

1PU - tereny zabudowy produkcyjno - usługowej z podstawowym przeznaczeniem pod obiekty usługowe, produkcyjne, składy i magazyny. W terenie tym, poza podstawowym przeznaczeniem dopuszcza się również obiekty zaplecza technicznego, socjalnego i administracyjno-biurowego, obiekty związane z ekspozycją i dystrybucją wyrobów produkcji, zakłady usług samochodowych oraz place sprzętu transportowego.

2. Tereny usługowe na Ładnej przy starym gościńcu w okolicy Mercury Market, przy drodze krajowej za linia wysokiego napięcia oraz w Pogórskiej Woli w okolicy zajazdu „U Kazika” – łącznie około 25 ha.

3U - teren zabudowy usługowej i działalności produkcyjnej z podstawowym przeznaczeniem pod usługi komercyjne, obiekty wytwórczości i przetwórstwa oraz obiekty obsługi komunikacyjnej (komis samochodowy, serwis samochodowy, myjnia, stacja paliw, itp.).

3. Dwa tereny w Ładnej i Pogórskiej Woli pod Fotowoltaikę – łącznie około 26 ha

1PF- teren rozmieszczenia obiektów i urządzeń odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW z podstawowym przeznaczeniem pod obiekty i urządzenia odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW – ogniwa fotowoltaiczne. W terenach wyznaczonych w ust. 1 poza podstawowym przeznaczeniem dopuszcza się obiekty zaplecza technicznego oraz socjalnego i administracyjno-biurowego.

Podjęto uchwałę w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy na terenie gminy.

Powołano Radę Przedsiębiorców Gminy Skrzyszów.

17. Pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych, w szczególności pochodzących z Unii Europejskiej na realizację projektów infrastrukturalnych i edukacyjnych.

Większość zadań realizowanych przez gminę posiadała dofinansowanie ze środków zewnętrznych. W większości były to fundusze europejskie. Udało się pozyskać 17,4 mln zł. Istotny udział miały także środki krajowe, których pozyskana wartość oscyluje wokół kwoty 6 mln zł. Realizacja wszystkich „twardych” inwestycji jest dokładnie opisana w zakładce Program 2014-2018 w rozbiciu na poszczególne miejscowości.

Znaczny wkład w rozwój naszych miejscowości miały projekty tzw. „miękkie”. A w szczególności:

- „Jeżdżę z głową”. Dzieci w czasie ferii w 2017 i 2018 r. nabywały umiejętności jazdy na nartach a także bezpiecznego zachowania się na stoku narciarskim. W 2017 roku udało się pozyskać 13 300,00 zł a z budżetu Gminy na ten cel wydatkowano 17 215,87 zł w projekcie udział wzięło 96 dzieci, natomiast w 2018 roku udało się pozyskać 15 526,66 zł a z budżetu Gminy na ten cel wydatkowano 27 686,00 zł w projekcie udział wzięło 132 dzieci.

- „Szkolny Klub Sportowy” w ramach, którego prowadzone są dwa razy w tygodniu systematyczne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży.

- w listopadzie 2017 r. otrzymano dotację w wysokości 24 363,81 zł na wyposażenie w sprzęt, aparaturę medyczną i produkty lecznicze gabinetów profilaktyki zdrowotnej w szkołach.

- z programu „Aktywna tablica” otrzymano dofinansowanie w kwocie 75 729,91 zł dzięki któremu wszystkie szkoły zostały wyposażone w nowoczesne pomoce dydaktyczne. W zależności od potrzeb były to tablice interaktywne z projekтором ultrakrótkogniskowym, monitory interaktywne, projektory, głośniki.

- corocznie z Ministerstwa Sportu i Turystyki pozyskiwane są środki na dofinansowanie pracy Animatorów na Orlikach, dzięki czemu prowadzone są zajęcia sportowe na 3 Orlikach,

- w 2015 r. szkoły uzyskały dofinansowanie do zakupu książek do bibliotek szkolnych w ramach Rządowego programu promocji czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży – „Książki naszych marzeń”. Wysokość dotacji celowej ogółem na realizację tego programu wyniosła 9.810,00 zł co stanowi 80% planowanego zakupu książek. Pozostałe 20% szkoły sfinansowały z własnych środków.

- pozyskanie środków z programu Senior+ w kwocie 40 229,98 zł na remont pomieszczeń i wyposażenie „Pogodnego Klubiku”, i w kwocie 86 010 zł na prowadzenie zajęć dla seniorów

- doposażenie wszystkich Ochotniczych Straży Pożarnych w torby ratownicze oraz 2 jednostek w defibrylatory - środki pozyskano z Ministerstwa Sprawiedliwości,

18. Zacieśnienie współpracy z ościennymi Gminami oraz Powiatem Tarnowskim w celu realizacji wspólnych przedsięwzięć.

- Jedną z największych inwestycji w regionie jest budowa drogi powiatowej z Karwodrzy do Ładnej. Inwestycję zapoczątkowała budowa ronda, które usprawni dojazd i jest olbrzymią zmianą dla mieszkańców. Pełny koszt inwestycji do 26 610 267,75 zł. Inwestycja jest realizowana przez Starostwo Powiatowe w Tarnowie, przy udziale środków europejskich oraz gmin Skrzyszów oraz Tuchów. Wartość inwestycji, która przypada na Gminę Skrzyszów to 15 068 034,53 zł, w tym budowa ronda oraz budowa „obwodnicy” za Kościołem w Skrzyszowie – 3 225 801,31 zł

- Organizowanie wspólnie z Powiatem „Turnieje szachowe”

- podpisanie porozumienia z Powiatem na obsługę prawną,

- podpisanie porozumienia „Ekopartnerzy na rzecz słonecznej energii małopolski”,

- podpisanie porozumienia „Klaster energii Zielony Pierścień Tarnowa” (odnawialne źródła energii)

- podpisanie porozumienia z Powiatem na dofinansowanie programów zdrowotnych dotyczących profilaktyki zakażeń pneumokokowych i brodawczaka

19. Pomoc najuboższym, chorym i starszym mieszkańcom naszej Gminy.

Najubożsi, chorzy i osoby starsze stanowią szczególną grupę, której poświęcamy sporo uwagi.

Przez okres czterech lat podejmowano szereg działań na rzecz tej grupy mieszkańców tj.:

- organizowano spotkania opłatkowe seniorów,
- powstał ośrodek dla mieszkańców w wieku 55+ „Pogodny Klubik”
- integracja seniorów z młodzieżą,
- funkcjonuje Placówka Wsparcia Dziennego,
- organizowano koncerty charytatywne
- przekazanie pomocy w formie pieniężnej,
- dofinansowania do obiadów w szkołach,
- wyprawka szkolna dla mieszkańców w trudnej sytuacji finansowej,
- festyny integracyjny dla osób niepełnosprawnych i pensjonariuszy domów opieki,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,
- dofinansowania kosztów leczenia, opału,

- organizowano jubileusze złotych i diamentowych godów,
- świadczenie pomocy rzeczowej w formie żywności, odzieży,
- bezpłatne szkolenia dla os. 50 + z obsługi komputera i internetu,
- wyjazdy do muzeum, teatru, opery, wycieczki, potańcówki,
- zakup sprzętu domowego, remonty,
- dofinansowanie kosztów najmu lokalu,
- umorzenia podatkowe,
- bezpłatne szczepienia p-ko grypie, USG tarczycy, prostaty,
- wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego w ramach KKK Gracja,

20. Realizacja polityki „Przyjazny urząd” – pomoc i udogodnienia w obsłudze mieszkańców.

Celem poprawy jakości funkcjonowania urzędu i obsługi mieszkańców wykonano takie działania, jak:

- przeniesiono kasę na parter tuż przy wejściu,
- możliwość płacenia kartą płatniczą i telefonem w Urzędzie Gminy,
- informacja i dziennik podawczy przy wejściu,
- przyjmowanie wniosków 500+ we wszystkich miejscowościach,
- klimatyzacja na korytarzach,
- zorganizowano bezpłatną pomoc prawną,
- wykonano barierkę przy wejściu do urzędu,
- zamontowano czujniki jakości powietrza
- mieszkańcy mogą sprawdzać każdego dnia na stronie internetowej jakość powietrza w swojej miejscowości,
- funkcjonuje elektroniczny system ostrzegania powodziowego.